

Oikealle uralle!

OPINTO-OPAS 2007–2008

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos

**Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja
johtamisen koulutusohjelma**

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN KEHITTÄMISEN JA JOHTAMISEN KOULUTUSOHJELMA

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen 90 op

Tutkintonimike

Fysioterapeutti (ylempi AMK), Sairaanhoitaja (ylempi AMK), Sosionomi(ylempi AMK)

Laajuus

90 opintopistettä

kesto 2,5 vuotta

Opinnot	Suoritusvuosi				90
	1		2		
SYVENTÄVÄT AMMATTIOPINNOT	52 op				52
OMIEN JOHTAMISVALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN					5
Oman osaamisen ja johtajuuden kehittäminen työyhteisön voimavarana	0.5	0.5	2.0	2.0	5
JOHTAMISOPINNOT					32
Sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristön kansalliset ja kansainväliset muutoshasteet	5				5
Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen	5				5
Strateginen johtaminen		6			6
Henkilöstön johtaminen		6			6
Toiminnan laatu ja tuloksellisuuden arviointi			5		5
Sosiaali- ja terveystalous				5	5
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENETELMÄT					15
Projekti- ja muutosjohtaminen	5				
Toimintatutkimus organisaatiossa			5		
Syventävät tutkimusopinnot				5	
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	8 op				8
OPINNÄYTETYÖ	30 op				30
KOKO TUTKINTO	90 op				

SYVENTÄVÄT AMMATTIOPINNOT 52 OP

Omien johtamisvalmiuksien kehittäminen 5 op

08OMAN07 OMAN OSAAMISEN JA JOHTAJUUDEN KEHITTYMINEN TYÖYHTEISÖN VOIMAVARANA 5 op

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tiedostaa lähtökohtansa oppijana, kehittyä oman oppimisensa ohjaamisessa ja arvioinnissa sekä harjaantuu oman toimintansa ja työkäytäntöjensä reflektoinnissa. Opiskelijassa käynnistyy henkilökohtainen jatkuva kasvu- ja kehitymisprosessi johtajuuden eri kysymyksissä.

Opiskelija kehittää johtamistaidoissa ja johtamisviestinnässä. Opiskelija tunnistaa työyhteisössä ilmeneviä esimiehen asemaan, rooliin ja valtaan liittyviä ilmiöitä ja perehtyy työyhteisön toimivuuden perusedellytyksiin.

- tuutorointi
- verkko-opetus oppimisympäristönä
- itseohjautuvuus oppimisessa ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS)
- työyhteisön toimivuus johdon haasteena
- esimiehen asema, rooli, valta ja vastuu työyhteisössä
- esimiestoiminta erilaisissa ongelmatilanteissa
- esimiehen viestintä- ja ilmaisutaidot
- monikulttuurisuus työyhteisössä

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, verkko-opetus, workshopit

Kirjallisuuden suorittaminen.

Hyväksytty/hylätty

Oppimateriaali

Virtanen P. 2005. Houkutteleva työyhteisö. Edita Prima Oy, Helsinki.

Johtamisopinnot 32 op

08STLKV07 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN TOIMINTAYMPÄRISTÖN KANSALLISET JA KANSAINVÄLISET MUUTOSHAASTEET 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tunnistaa kansainvälisiä ja kansallisia sosiaali- ja terveydenhuollon haasteita. Opiskelija tuntee Suomen poliittishallinnollisen järjestelmän ja kuntien roolin hyvinvointipalvelujen tuottamisessa sekä syventää käsitystään sosiaali- ja terveyspolitiikan strategisesta suunnittelu- ja ohjausjärjestelmästä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon keskeisistä kehittämisstrategioista. Opiskelija perehtyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeisiin ja niiden muutoksiin. Opiskelija harjaantuu erilaisten toimintaympäristöanalyysien tekoon.

- Suomen poliittishallinnollinen järjestelmä
- Sosiaali- ja terveyspolitiikka ja sen keskeiset kehittämisstrategiat valtakunnallisella ja alueellisella tasolla
- Kunta- ja palvelurakennemuutos
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristön muutokset ja niiden ennakointi.
- Toimintaympäristöanalyysi

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen luento-, verkko- ja seminaariopetukseen ja kirjallisuuden suorittaminen. Arviointi E5-V1.

Suoritettava kirjallisuus

Sosiaali- ja terveyspolitiikan strategiat 2015 – kohti sosiaalisesti kestäväää ja taloudellisesti elinvoimaista yhteiskuntaa. Sosiaali- ja terveysministeriö.

Möttönen, Sakari & Niemelä, Jorma. 2005. Kunta ja kolmas sektori. Yhteistyön uudet muodot. Otavan kirjapaino Oy, Keuruu.

08JOHTA07 JOHDATUS ORGANISAATIOTEORIAAN JA JOHTAMISEEN 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy erilaisiin organisaatioteorioihin ja johtamisen teoreettisiin perusteisiin nykyaikaisissa tietoon perustuvissa julkisissa ja yksityisissä organisaatioissa. Johtamista ja organisaatioiden muutosta tarkastellaan kehittyvän julkisen hallinnon näkökulmasta.

- Organisaatioteoria ja sen keskeiset suuntaukset tutkimusotteineen.

- Keskeiset johtamisteoriat ja niiden tutkimustraditiot.
- Keskeiset johtamiskäytännöt nykyaikaisessa tietoon perustuvissa organisaatioissa.
- Johtamisen haasteet ja ongelmat.
- Julkisten organisaatioiden kehittäminen.
- Johtajuus, johtamistyyli ja niiden ihmiskäsitys

Suoritustapa ja arviointi

Luennot 20 h (2 op) ja kirjallisuus (3 op). Arviointi E5-V1.

Kirjallisuus:

Ilmoitetaan jakson alkaessa.

08STRA07 STRATEGINEN AJATTELU JA JOHTAMINEN 6 OP

Tavoite ja sisältö

Opiskelija perehtyy strategiseen ajatteluun ja johtamiseen tarkastelemalla strategista johtamista toisaalta strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä toisaalta strategioiden toimeenpanona

- Strategisen ajattelu ja strateginen johtaminen teoreettisina käsitteinä
- Strategisen johtaminen strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä strategioiden toimeenpanona
- Strateginen suunnittelu ja strategioiden muotoilu
- Epävarmuuden ja epäselvyyden hallinta osana strategiaprosessia
- Strategioiden toimeenpano strategisen johtamisen ongelmana
- Strateginen johtaminen yrityksenä integroida toiminnan suuntaamisen, organisaation kehittämisen ja henkilöstön johtamisen alueita

Suoritustapa ja arviointi

Luennot 25 h (2 op) ja kirjallisuus (3 op). Osallistuminen verkkotyöskentelyyn. Arviointi E5-V1.

Kirjallisuus:

Whittington, Richard: What is Strategy - and Does It Matter? London: Routledge, 1993.

Bryson, John M.: Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations. San Francisco: Jossey-Bass, 1995 tai uudempi painos.

Kaplan, Robert S. ja Norton, David P., Strategialähtöinen organisaatio. Tehokkaan strategiaprosessin toteutus. Kauppakaari. Jyväskylä: Gummerus, 2002

08HENJ07 HENKILÖSTÖN JOHTAMINEN 6 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija harjaantuu analysoimaan henkilöstön merkitystä organisaatiossa ja työyhteisössä sekä perehtyy henkilöstöjohtamisen ajattelutapoihin. Opiskelija harjaantuu henkilöstön strategisen johtamisen kysymyksissä. Opiskelija perehtyy johtamisen eettisiin kysymyksiin ja arvojohtamisen periaatteisiin sekä harjaantuu luomaan työyhteisön toimintaa ohjaavia arvoja ja oppii kytkemään ne luontevalla tavalla toiminnan kehittämiseen. Opiskelija ymmärtää työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä sekä harjaantuu edistämään työhyvinvointia esimiestyössä. Opiskelija perehtyy osaamisen johtamiseen osana strategista henkilöstön johtamista ja saa valmiuksia strategiseen osaamisen johtamiseen sosiaali- ja terveystoimialoilla.

- Henkilöstön johtamista koskevat ajattelutavat ja niiden muutos.
- Strategialähtöisyys henkilöstöjohtamista suuntaavana ajattelutapana.
- Yhteisöllisyys ja työyhteisön sosiaalinen toimivuus henkilöstön johtamisen näkökulmasta.
- Henkilöstön johtaminen ja työyhteisön kehittäminen.
- Arvojohtaminen ja johtamisen eettiset kysymykset
- Työhyvinvointi
- Osaamisen arviointi ja kehityskeskustelut

Suoritustapa ja arviointi

Luennot 25 h (2 op) ja kirjallisuus (3 op). Osallistuminen verkkotyöskentelyyn. Arviointi E5-V1.

Kirjallisuus:

Lumijärvi–Jylhäsaari: Laatujohtaminen ja julkinen sektori. Laadun ja tuloksen tasapaino johtamishaasteena. Tampere: Gaudeamus 1999.

Sarala–Sarala: Oppiva organisaatio – oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Tampere: Tammerpaino 1998.

Harisalo–Miettinen: Luottamus pääoma. Yrittäjyyden kolmas voima. Tampere: Tampere University Press, 1995.

Boxall, Peter – Purcell, John: Strategy and human resource management. New York: Palgrave Macmillian, 2003 tai

Sveiby, Karl Erik: The New Organizational Wealth. Managing & Measuring Knowledge-Based Assets. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, Inc., 1997.

08TOILAA07 TOIMINNAN LAATU JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy julkisten ja yksityisten organisaatioiden arvioinnin ja laatutyön perusteisiin ja harjaantuu arviointitiedon käyttöön toiminnan suunnittelussa ja hyödyntämisessä osana työyhteisön toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Opiskelija saa valmiuksia tehokkuuden ja tuloksellisuuden arviointiin ja mittaukseen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Opiskelija ymmärtää laadun ja laatutyön merkityksen työyksikön ja organisaation toiminnan kehittämisessä ja harjaantuu yhdistämään laatutyötä strategiseen johtamiseen.

- arvioinnin suunnittelu
- arviointistrategioita ja –menetelmiä
- prosessiarviointi
- vaikuttavuuden arviointi
- laatu ja erilaisia laadun kehittämisen menetelmiä

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen luento-, verkko- ja seminaariopetukseen. Arviointi E5-V1.

Suoritettava kirjallisuus

Ilmoitetaan myöhemmin.

08TALOUS07 SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUS 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy taloudelliseen ajatteluun sekä talouden peruslainsäädäntöön ja niiden merkitykseen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Opiskelija perehtyy kunnallistalouden peruskäsitteisiin ja saa valmiuksia yksikön toiminnan -

- taloudelliseen johtamiseen.
- kuntatalouden perusteet
- talouden suunnittelu ja ohjaus
- yksikön taloushallinto
- tuotteistaminen ja kustannuslaskenta

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen luento-, verkko- ja seminaariopetukseen. Arviointi E5-V1.

Suoritettava kirjallisuus

Lauslahti S. 2003. Menestyvä kunta. Kuntalaislähtöinen talousjohtaminen.

Muu oheismateriaali.

Tutkimus ja kehittämismenetelmät 10 op

08PROJ07 PROJEKTI- JA MUUTOSJOHTAMINEN 5 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- tietää, mitä projektin eri vaiheissa tulee ottaa huomioon ja miten kaikki käytännössä tapahtuu
- on muodostanut kokonaisnäköyksen projektimuotoisesta työskentelystä
- osaa etsiä vastauksia keskeisimpiin käytännön projektityössä eteen tuleviin kysymyksiin
- perehtyy projektin hallintaan ja työtapoihin erityisesti viestinnän ja vuorovaikutuksen näkökulmasta
- osaa valmiudet toimia projektin vetäjänä
- ymmärtää organisaation kehittämisen kohteena
- kykenee suhteuttamaan kehittämistoimet kehitettävän kohteen mukaisesti
- kykenee muuttamaan kehittämistehtävän konkreettiseksi projektiksi
- osaa muutosjohtamisen tekniikat
- tuntee muutosjohtamisen vaiheet ja osaa soveltaa niitä käytännössä.

Sisältö

Projekti- ja prosessijohtamisen kurssi muodostuu kolmesta eri osa-alueesta, jotka ovat projektijohtaminen, prosessijohtaminen ja muutosjohtaminen.

- Projektin valmistelu ja vaiheet, projektisuunnitelman laatiminen, projektipäällikön rooli, projektin toteutus ja projektin päättäminen
- Muutosjohtamisen vaiheet
- Muutoksen johtaminen

Suoritustapa ja arviointi

Lähiopetus, verkko-opiskelu ja itsenäinen työskentely. Tehtävät annetaan lähiopetusjaksoilla ja laitetaan sen jälkeen verkkoon. Näiden harjoitustöiden palautusajankohdat annetaan tehtävänannon yhteydessä. Opintojakson suorittaminen edellyttää ennakkotehtävien ja lähijaksoilla annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti. Arvosana annetaan harjoitustöiden perusteella.

Opiskelumateriaali

Opettajien myöhemmin ilmoittama materiaali

08TOIMIN07 TOIMITATUTKIMUS ORGANISAATIOSSA 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija saa valmiudet työyhteisön toiminnan kehittämiseen ja tutkimiseen ja oppii suunnittelemaan tutkimus- ja kehittämisprosessia hyödyntämällä menetelmäosaamista ja toimintatutkimuksen perusteita.

- Kehittämisen- ja tutkimustyön (opinnäytetyön) prosessi ja tavoitteet
- Tutkimus- ja kehittämisasetelman rakentaminen ja tutkimustyön suunnittelu
- Tutkijan ja kehittäjän monet valinnat; tieteenfilosofisista suuntauksista tutkimuksessa ja kehittämistyössä
- Toimintatutkimuksen ja kehittävän työn tutkimuksen lähtökohdat ja arviointi
- Toiminnan tutkimisen ja kehittämisen menetelmistä; havainnointi, dokumentit, tarinat, haastattelut.

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen lähiopetukseen, itsenäinen opiskelu, verkkotyöskentely, kirjallisuuteen ja alan toimintaympäristöön perehtyminen. Arviointi E5-V1.

Oppimateriaali

Engeström, Y. 2002. Kehittävä työntutkimus: perusteita, tuloksia ja haasteita. 3.painos. Hallinnon kehittämiskeskus. Painatuskeskus. Helsinki. Eskola, J. (et .al) 2003. Tutkimusmenetelmällisiä reflektioita. (toim.)Kuopio University Press. Kuopion yliopisto.

Heikkinen, H. L.T., Rovio E. & Syrjälä L. (Toim.) 2006. toiminnasta tietoon. toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Kansanvalistusseura, Helsinki.

Heikkinen, H. L.T., Huttunen, R. & Moilanen, P. 1999. Siinä tutkija missä tekijä: toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. Atena. Jyväskylä.

McNiff, J. 2000. Accompanied by Whitehead J. Action Research in Organisations. Routledge. London.

Erikseen osoitettava oppimistehtäväkohtainen oppimateriaali (esim. verkkomateriaali).

08SYVTUT07 SYVENTÄVÄT TUTKIMUSOPINNOT 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija saa teoreettisia valmiuksia oman tutkimus- ja kehittämishankkeensa hallintaan ja johtamiseen.

Suoritustapa ja arviointi

Opiskelija suorittaa esseenä valitsemaansa tutkimus- ja/tai kehittämiskirjallisuutta annetun kirjallisuuslistan pohjalta 5 opintopisteen edestä. Arviointi E5-V1.

Suoritettava kirjallisuus

Erillinen kirjallisuuslista verkossa

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 8 OP

OPINNÄYTETYÖ 30 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää osaamistaan tutkimustiedon soveltamiseen työyhteisön kehittämisessä ja johtamisessa ja osaa suunnitella, toteuttaa, arvioida ja raportoida tutkimuksellisen kehittämishankkeen. Projekti-, toimintatutkimus tai muuna kehittämismuotoisena sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja/tai työyhteisön kehittämiseen liittyvänä alueellisesti hankkeistettuna työnä tehtävä opinnäytetyö liitetään sosiaali- ja terveysalan erilaisten organisaatioiden olemassa oleviin kehittämishankkeisiin tai ne toteutetaan pilottihankkeena.

Suoritustapa ja arviointi

Tutkimuksellisen kehittämishankkeen suunnittelu, toteutus, arviointi ja raportointi. Osallistuminen verkkotyöskentelyyn ja tutkimusseminaareihin. Arviointi E5-V1.